

Tots som Penedès, ... o potser no

Parlar de identitat, pertinença, consciència de grup, i de tants sinònims o eufemismes com vulgheu, és un plat de mal pair. La voluntat de pertànyer o formar part d'una o altra identitat no obeeix a cap determinisme ni lògica analítica. Només cal voluntat de ser-ho, com ja anunciava fa uns anys el president Pujol. Els arguments d'història, sentiment o butxaca poden influir en la tria quan s'arriba per evolució, mai per imposició.

S'és allò que un vol ser, i prou !.

N'hi ha que en tenen prou en ser vilanovins, altres ho complementen amb ser catalans i europeus; els uns no acceptaran més etiqueta que la de ser geltrunenc, i molts es reivindicaran reconsagradament universals sense més consideracions possibles. Les combinacions són infinites i totes les opcions legítimes. Sovint, però, en el furor del debat ens cal justificar l'adscripció identitària en clau de benefici material, espiritual o estratègic. Debat inútil.

La identitat és sentiment, i el proselitisme estèril, quan ens cal triar noves formes d'ordenació i organització territorial. I això arrela des del sentit de barri fins la consciència d'universalitat més pregona.

Servidor manté la voluntat de reivindicar un territori comú Penedès, en forma de vegueria o com vostès li vulguin dir. Això és el reconeixement d'un territori que aplegui les actuals comarques de l'Alt Penedès, part de l'Anoia, el Baix Penedès i el Garraf. Un reclam que passaria per fer net d'altres realitats administratives. La meva exaltació vilanovina contrasta amb una escassa militància garrafenca, comarca de només sis municipis, d'inspiració política i poc gruix argumental.

Aviat farà cinquanta anys que una nit de Sant Andreu freda i plujosa com s'esqueia a la diada, els meus pares enfilaven en taxi cap a Vilafranca per donar la benvinguda al primogènit a la clínica Sant Ramon. Potser perquè la cosa va anar ben torçada de bon inici, i en temps de descompte en vaig

sortir malparit però ben parat, en agraïment em van batejar a Santa Maria, orgull patri de franquins i franquines com les catànies o la Fira del Gall. Fos per l' influx de Sant Fèlix o per la bravada de les brises del raïm que vaig tornar a Vilanova posseït d'un no se què penedesenc.

Collonades a part, fa molts anys vaig llegir a la biblioteca de casa un llibret editat el 1976 –lleuger de pàgines però dens en contingut– que duia per títol *Vilanova i Vilafranca. Breu assaig sobre dues evolucions* convergents, del vilanoví Francesc X. Puig Rovira. Parlava –com ja intueix el títol– d' elements de comparació i esforços de proximitat, però també de factors de rivalitat “més espectaculars que fonamentals”, i no gaire diferents dels que traginen Tarragona i Reus, Girona i Figueres, o Terrassa i Sabadell. Amb la pretensió d'oposar-se, quan no deslegitimar, aquest casori impossible, hom addueix raons com el desconeixement o els caràcters irreconciliables que exigirien allargar el festeig o el trencament imminent. Amplificar les diferències objectant desconeixement mutu o mesurar-ho en termes de mobilitat dels que van amunt o avall és un argument pobre i pervers. Molts vilanovins no han entrat mai al Museu Balaguer, no han menjat espigalls ni han sortit a la Comparsa, i no per això ningú els discutirà la identitat. De ben segur que molts garrafencs no hauran estat mai a Bellvei o a Torrelavit, però potser tampoc han visitat mai Olivella o Puigmoltó. I això podríem fer-ho extensiu a altres nivells territorials superiors. Siguem seriosos. El desconeixement del territori no eximeix de la voluntat de ser d'un o altre lloc, tot i que probablement el coneixement profund ajuda a estimar i establir lligams més sòlids.

També es parla sovint de les diferències de caràcter, de ser i de fer. I tant !. Vilanovins i vilafranquins ens comportem de manera ben diferent segons les circumstàncies, prioritzem en escalats diferents i fins i tot parlem diferent. I que me'n dieu dels sitgetans ?. Confesso que en un esforç d'empatia i aprofundint en els seus condicionants històrics i sociològics he

arribat a entendre'ls, tot i que de vegades encara m'acaben els quartos. Vilanovins, sitgetans o vilafranquins compartim aquesta llenca de terra que de mar a muntanya separa dues àrees estratègiques del nostre corredor litoral com són la metròpoli barcelonina i el camp de Tarragona. En aquesta cruïlla nord-sud i amb voluntat d'obrir-nos a la Catalunya central podem jugar un paper essencial en l'articulació del país i el seu equilibri territorial.

Més enllà de si pugem més o baixen poc, o de si som d'una o altra manera, tenim magnífiques oportunitats de treballar i de compartir. Fa uns quants segles que vam començar a caminar plegats, i quan els comtes de Barcelona van plantar-se a llevant del Llobregat i els sarraïns es feren forts a garbí del Gaià, aleshores van fer-nos penedesencs. Tal vegada el desig –o potser era profecia?– de Mir Geribert, autoproclamat príncep d'Olèrdola, no anava tant desencaminat.

Com també l'encertaren les profecies maies que saberen llegir el final. Sí, el declivi i descomposició de l'imperi conqueridor que els va sotmetre –freda revenja– i que aquest desembre a Catalunya encetava un nou capítol.

Ben cert, que els debats identitaris venen de lluny i mai s'acaben de pair del tot.

Albert Tubau

(Article publicat al Diari de Vilanova el 18 de gener de 2013)